

Vergaderjaar 2009–2010

32 249

Financiële verhoudingen tussen de bestuurslagen

Nr. 4

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 17 februari 2010

De commissie voor de Rijksuitgaven¹, de vaste commissies voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties² en de vaste commissie voor Financiën³ hebben over het rapport «Financiële verhoudingen tussen de bestuurslagen. Geldstromen en verantwoordelijkheden bij decentraal uitgevoerd beleid» van de Algemene Rekenkamer (Kamerstuk 32 249, nrs. 1–2) de navolgende vragen ter beantwoording aan de Algemene Rekenkamer voorgelegd.

¹ Samenstelling:

Leden: Vlies, B.J. van der (SGP), Hoopen, J. ten (CDA), Weekers, F.H.H. (VVD), Blok, S.A. (VVD), Haersma Buma, S. van (CDA), Nerée tot Babberich, F.J.F.M. de (CDA), Vacature, (CDA), Aptroot, Ch.B. (VVD), voorzitter, Dezentjé Hamming-Bluemink, I. (VVD), Omtzigt, P.H. (CDA), Koşer Kaya, F. (D66), Dijck, A.P.C. van (PVV), Luijben, A.P.M. (SP), Gerven, H.P.J. Van (SP), Cramer, E.A. (CU), Kalma, P. (PvdA), Ouwehand, E. (PvdD), Gesthuizen, S.M.J.G. (SP), Veen, E. Van der (PvdA), Blanksma-van den Heuvel, P.J.M.G. (CDA), Heijnen, P.M.M. (PvdA), Tang, P.J.G. (PvdA), Vos, M.L. (PvdA), ondervoorzitter, Bashir, F. (SP) en Sap, J.C.M. (GL).

Plv. leden: Staaij, C.G. van der (SGP), Jonker, C.W.A. (CDA), Snijder-Hazelhoff, J.F. (VVD), Burg, B.I. van der (VVD), Vries, J.M. de (CDA), Hijum, Y.J. Van (CDA), Mastwijk, J.J. (CDA), Beek, W.I.I. van (VVD), Krom, P. de (VVD), Pater-van der Meer, M.L. de (CDA), Ham, B. van der (D66), Roon, R. de (PVV), Gerkens, A.M.V. (SP), Kant, A.C. (SP), Anker, E.W. (CU), Laaper-ter Steege, S.Th.M. (PvdA), Thieme, M.L. (PvdD), Irrgang, E. (SP), Vermeij, R. (PvdA), Vacature, CDA (), Linhard, P. (PvdA), Besselink, M. (PvdA), Depla, G.C.F.M. (PvdA), Roemer, E.G.M. (SP) en Vendrik, C.C.M. (GL).

² Samenstelling:

Leden: Halsema, F. (GL), Beek, W.I.I. van (VVD), Staaij, C.G. van der (SGP), Pater-van der Meer, M.L. de (CDA), Bochove, B.J. Van (CDA), Gerkens, A.M.V. (SP), Sterk, W.R.C.

(CDA), Algra, R.H. (CDA), Krom, P. de (VVD), ondervoorzitter, Boelhouwer, A.J.W. (PvdA), Leerdam, J.A.W.J. (PvdA), voorzitter, Griffith, L.J. (VVD), Pechtold, A. (D66), Irrgang, E. (SP), Brinkman, H. (PVV), Kalma, P. (PvdA), Raak, A.A.G.M. van (SP), Burg, B.I. van der (VVD), Schinkelshoek, J. (CDA), Leijten, R.M. (SP), Thieme, M.L. (PvdD), Bilder, E.J. (CDA), Anker, E.W. (CU), Heijnen, P.M.M. (PvdA) en Laaper-ter Steege, S.Th.M. (PvdA).
Plv. leden: Azough, N. (GL), Teeven, F. (VVD), Vlies, B.J. van der (SGP), Joldersma, F. (CDA), Smilde, M.C.A. (CDA), Polderman, H.J. (SP), Spies, J.W.E. (CDA), Knops, R.W. (CDA), Aptroot, Ch.B. (VVD), Vermeij, R. (PvdA), Wolbert, A.G. (PvdA), Zijlstra, H. (VVD), Ham, B. van der (D66), Gerven, H.P.J. Van (SP), Roon, R. de (PVV), Heerts, A.J.M. (PvdA), Bommel, H. van (SP), Remkes, J.W. (VVD), Çörüz, C. (CDA), Wit, J.M.A.M. de (SP), Ouwehand, E. (PvdD), Haersma Buma, S. van (CDA), Cramer, E.A. (CU), Kraneveldt-van der Veen, M. (PvdA) en Timmer, A.J. (PvdA).

³ Samenstelling:

Leden: Vlies, B.J. van der (SGP), Hoopen, J. ten (CDA), ondervoorzitter, Weekers, F.H.H.

(VVD), Blok, S.A. (VVD), voorzitter, Haersma Buma, S. van (CDA), Nerée tot Babberich, F.J.F.M. de (CDA), Haverkamp, M.C. (CDA), Dezentjé Hamming-Bluemink, I. (VVD), Omtzigt, P.H. (CDA), Koşer Kaya, F. (D66), Irrgang, E. (SP), Dijck, A.P.C. van (PVV), Luijben, A.P.M. (SP), Spekman, J.L. (PvdA), Cramer, E.A. (CU), Kalma, P. (PvdA), Burg, B.I. van der (VVD), Ouwehand, E. (PvdD), Gesthuizen, S.M.J.G. (SP), Blanksma-van den Heuvel, P.J.M.G. (CDA), Tang, P.J.G. (PvdA), Vos, M.L. (PvdA), Bashir, F. (SP), Sap, J.C.M. (GL) en Linhard, P. (PvdA).

Plv. leden: Staaij, C.G. van der (SGP), Pieper, H.T.M. (CDA), Aptroot, Ch.B. (VVD), Remkes, J.W. (VVD), Vries, J.M. de (CDA), Hijum, Y.J. Van (CDA), Mastwijk, J.J. (CDA), Elias, T.M.Ch. (VVD), Pater-van der Meer, M.L. de (CDA), Pechtold, A. (D66), Kant, A.C. (SP), Roon, R. de (PVV), Ulenbelt, P. (SP), Heerts, A.J.M. (PvdA), Anker, E.W. (CU), Veen, E. Van der (PvdA), Nicolai, A. (VVD), Thieme, M.L. (PvdD), Karabulut, S. (SP), Smilde, M.C.A. (CDA), Heijnen, P.M.M. (PvdA), Roefs, C.W.J.M. (PvdA), Gerven, H.P.J. Van (SP), Vendrik, C.C.M. (GL) en Smeets, P.E. (PvdA).

Deze vragen, alsmede de daarop bij brief van 17 februari 2010 gegeven antwoorden, zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Aptroot

De voorzitter van de commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Leerdam

De voorzitter van de commissie voor Financiën,
Blok

De griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Groen

1

Voor welke decentralisatie- en integratie-uitkeringen wordt gebruik gemaakt van een aanvraagprocedure? (p. 18–19)

Ons onderzoek leverde geen volledig overzicht op van alle decentralisatie- en integratie-uitkeringen waarvoor een aanvraagprocedure geldt. Op een totaal van 41 decentralisatie- en integratie-uitkeringen hebben we voor ons onderzoek vijf decentralisatie-uitkeringen onderzocht en geen integratie-uitkeringen.

Bij twee van de door ons onderzochte decentralisatie-uitkeringen geldt een aanvraagprocedure, namelijk bij de decentralisatie-uitkering Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven (ook wel genoemd: Stimulering Lokaal Klimaatbeleid) en de decentralisatie-uitkering Cultuurparticipatie. Beide voorbeelden worden toegelicht op pagina 18 van het rapport.

2

Bij welke decentralisatie-uitkeringen wordt door ministeries direct gestuurd op uitgave van de middelen aan de doelstelling? (p. 18–19)

Wij constateren in ons rapport dat het Rijk bij de door ons onderzochte decentralisatie-uitkeringen invloed uitoefent op de besteding van de middelen door gemeenten. Deze sturing kan verschillende vormen aannemen, bijvoorbeeld het hanteren van een aanvraagprocedure, het maken van bestuurlijke afspraken, het vragen van verantwoording over de bestedingen of het aankondigen van sancties indien het budget niet op de voorgeschreven wijze wordt besteed.

Bij elk van de vijf door ons onderzochte decentralisatie-uitkeringen, hebben wij vormen van sturing aangetroffen. Dit betreft de volgende decentralisatie-uitkeringen:

- Cultuurparticipatie: Voor deze uitkering geldt een aanvraagprocedure.
- Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven: Voor deze uitkering geldt een aanvraagprocedure.
- Wijkactieplannen: Hierbij worden in overeenkomsten tussen gemeenten en de minister voor WWI afspraken vastgelegd over de te bereiken effecten. Bovendien schreef de minister voor WWI over deze uitkering aan de Tweede Kamer: «Aan de beschikbaarstelling van de bedragen aan gemeenten wil ik geen nadere voorwaarden verbinden dan dat de bedragen ingezet moeten worden ten behoeve van de medefinanciering van de wijkactieplannen.» Dit lichten we toe op pagina 27 van het rapport.
- Bewonersparticipatie Wijken: De minister voor WWI heeft met de Tweede Kamer afgesproken dat het budget via een vouchersysteem bij de bewoners terecht dient te komen. De minister heeft een modelverordening voor de invoering van het vouchersysteem door gemeenten opgesteld. De minister vraagt gemeenten om bij te houden welke uitgaven worden gedaan. Hij heeft laten weten dat bedragen, die niet op de voorgeschreven wijze worden besteed, op toekomstige budgetten in mindering zullen worden gebracht. Dit lichten we toe op pagina 20 en 21 van het rapport.
- Amendement Tang/Spekman: De staatssecretaris van SZW heeft gemeenten per brief laten weten hoe het budget moest worden verstrekt aan minima. Het ministerie ontwikkelde een communicatietoolkit en een internetsite waarop burgers konden vaststellen of zij voor een eenmalige tegemoetkoming in aanmerking kwamen. Dit lichten we toe op pagina 26 van het rapport.

Wij maken overigens geen onderscheid tussen *indirecte* of *directe* sturing. Decentralisatie-uitkeringen zijn immers formeel vrij besteedbaar door decentrale overheden. Door de verschillende manieren van beïnvloeding –

die decentrale overheden als meer of minder dwingend kunnen ervaren – wordt de feitelijke bestedingsvrijheid echter ingeperkt.

3

Over welke decentralisatie-uitkeringen moeten gemeenten achteraf verantwoording afleggen over de besteding? (p. 20–21)

Ook hier geldt dat ons onderzoek geen volledig overzicht opleverde van de decentralisatie-uitkeringen waarbij gemeenten achteraf verantwoording afleggen over de besteding van de middelen. Bij één van de vijf door ons onderzochte decentralisatie-uitkeringen vraagt de minister aan gemeenten inzicht in de besteding van de middelen, namelijk bij de decentralisatie-uitkering Bewonersparticipatie. Dit voorbeeld lichten wij toe op pagina 20 en 21 van het rapport.